

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

Végrehajtási reform.

Pécs, 1900. július 27.

Azt írják a lapok, hogy az igazságügyi miniszteriumban a végrehajtási törvény reformján dolgoznak, a melynek keretében a házi-butorokat mentesíteni akarják a végrehajtás alól.

Kétségtelenül humánus felfogás nyilvánul ebben a törekvésben, mert valóban kegyetlen csapás az minden családra nézve, ha lakását butoraitól fosztják meg s ezzel feldulják a csendes otthonát. Nagy igazságtalanságok kuforrása is az a butorárverés, mert köztapasztalati tény, hogy az ilyen használt butorok kényszer eladása, a mellett, hogy mérhetlenül károsítja a tulajdonost, nagyon keveset, sőt a legtöbb esetben semmit sem használ a hitelezőnek, mert az elkótyavetyélt butorokért legtöbbször a végrehajtás és árverés költségei sem folynak be egészen.

De a milyen humánus eszme a házi butorokat mentesítése a foglalás alól, oly nehéz annak gyakorlati keresztülvitele. Az a tétel pedig, hogy a házi-butorok feltétlenül és minden körülmények között foglalásmentes legyen, nem is vihető keresztül. Hisz ismerjük azt a tulságig menő fényűzést, a mely újabb időkben a kevésbé módos családok körében is elharapódzott s a mely nemcsak sok családnak egész

tőke értékét emészti föl, de szülő oka igen gyakran a család eladósodásának is.

Ezt a kórságot meg nem szüntethetjük azzal, ha a butorokat mentesítjük a végrehajtás alól, mert azért az adósságcsinálás a fényes butorok kedvéért csak úgy folynék tovább, csak hogy álügyletek segítségével üznék. A kereskedő nem adná el hitelbe a butorokat, hanem használatra kölcsönöznék azokat mindaddig, míg a vevő az árát ki nem fizetné s ez még terhebbé tenné az adósságra berendezkedő fél helyzetét, mert a butorszállító használati díj fejében sokkal magasabb összegeket köthetne ki, mint a mennyt a törvény szerint járó kamat kitesz; az adós pedig, ha nem fizethet, ugyanott lenne, ahol most van, mert a butorszállító végrehajtás nélkül venné el butorait, amelyeket az adós a kiállított irás szerint csak „használatra vett át” tőle.

De mód nélkül megnehezítené a házi butorokra kimondott ilyen feltétlen mentesség a lakásviszonyokat is, mert ez a mentesség maga után vonná annak a törvényes zálogjognak a megszüntét is, a melylyel most a bérbeadó bír a bérlet területén levő összes ingóságokra. Most a házigazdának ez a törvényes zálogjog biztosítékul szolgál a házbérlőkövetelésre s ez lehetővé teszi neki azt is, hogy fizetéssel késedelmes bérlőjével szemben türelmet

gyakoroljon; de ha a butorok eleve ki lesznek zárva minden foglalásból, nagyon meg kell majd néznie a házigazdának azt az embert, akit házába lakóul fogad; a bérleti szerződések majd külön vagyoni kimutatások, sőt kézizálogok szolgáltatása mellett jönnek létre, ha pedig a bér előre pontosan meg nem lesz fizetve, bizony napirendre kerül, hogy az illetőket foglalásmentes butorokkal együtt kirakják az utcára, a mi most — épen a törvényes zálogjognál fogva — mégis csak ritkán esik meg.

Nem is hiszszük, hogy ilyen föltétlen mentesség statválására gondolnának a miniszteriumban; nem fogják ezt tenni már csak azért sem, mert akkor ezt a mentességet ki kellene terjeszteni az adóvégrehajtások eseteire is, már pedig tudjuk, hogy főleg a városokban az adóvégrehajtások tárgyaiul tulnyomó nagy részben a házi-butorok szolgálnak s az adó befizetésére való leghatásosabb kényszerítő eszköz a házi-butor elárverezésével való fenyegetés szokott lenni. Ha a butorokat feltétlenül mentesítik a végrehajtás alól, el lehet rá készülni az államkincstár, hogy a városokban több adót kell majd leírni behajthatatlanság címén, mint a mennyi tényleg befolyik.

A teljes mentesség és a mostani rideg törvény között, a mely a butorokat ép-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A milliomosok utján.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —
Irtta: Németh Péter.

A magyar sohasem tagadja meg leleményes magyar voltát a külföldön, a vállalkozó szellem sohasem hibázik belőle. Ha pedig nagy benne a vállalkozó szellem, akkor vállalatai mindig versenyképesek lesznek az idegen nemzetek polgárainak vállalataival. Németországban meg pláne oly jó hire van a magyar vállalatoknak, hogy az a mi egyszer magyar, a németek előtt mindig előnyben részesül.

Sok magyar vállalkozót ismernek Berlinben, de Németország többi nagy városaiban is, mint Münchenben, Boroszlóban, Drezdában, Lipcsében és Hamburgban a kik minden vagyon nélkül, ugyszólván koldus módra kerültek a külföldre és ma saját emberségük árán, hangya szorgalommal, kitartó munkával annyira felküzdötték magukat, hogy a német világvárosok első rangú pénzemberei közé tartoznak.

Berlinben a Canonier Strassén van Juhász Ferenc palotája. Nemcsak a német lapok, de az angol világ újságok is hasábot írtak a palotáról, a melyhez fogható több nincs Berlinben. Igen, Berlin legszebb, legimpozánsabb palotája magyar emberé, Juhász

Ferencé. Remek ó német, Alt Deutsch stylumban van építve, bástyákkal, tornyokkal, remek parkkal környezve. Első rangú német piktorok festették az utcára eső részt, a belső berendezés pedig oly művészi izlésre vall, hogy a hercegi vagy királyi lakokat nem lehet különben berendezni. Az üvegfestészet a legnagyobb tökélyig látható a palota termeinek üveglakain és üvegajtóin. Egy-egy üvegminta, vagy jeles festő régi üvegpikturájáért ezeket áldozott Juhász Ferenc, csak hogy e megbecsülhetetlen régiségek az ő palotáját díszítsék.

És miből alkotta mindezt Juhász Ferenc? Semmiből, mert mert nyolc-tíz évvel ezelőtt még valahol Magyarországon reggeltől késő estig dolgozott a mindennapi kenyérért. Üzleti vállalkozások, spekulációk, a melyeket a józan ész diktált neki, tették őt gazdaggá. Jelenleg egy patenert vásárolt meg, e célból külön gyártelepet létesített és miként ő maga mondá pár hét alatt 600.000 márkát keresett a befejeztetett tőkén kívül.

Berlini palotáján kívül Drezdában is van palotája, Németországban több helyen földbirtoka és vadászterülete. Szenvedélyes vadász, midőn a napi munkában kimerült, egyedül a vadászatban leli örömét. Berlini palotájában dolgozó szobája a saját keze által ejtett szarvas agancsokkal van feldisítve.

Juhász minduntalan nagyobb és nagyobb vállalatokba bocsátkozik és a vállalataiba befektetett tőkét józan munkálkodásával évenként megtízszerezi.

1896-ban tört ki a japán-kinai háború. És e háború is meghozta egy külföldön élő honfitársunk szerencséjét. Krausz Bernátról szölok, az egyszerű szegény riporterről és hirlapíróról, a kit Berlinben minden benszülött berlini ismer és a kit érdemeiért minden magyar berlini tisztel. Szegény volt Krausz Bernát, de annál élelmesebb. Midőn kitört a háború Japán és Khina között, mikor az ósdi fegyverekkel küzdő khinezereken a modern hadiszerekkel ellátott japánok nap-nap után elverték a port, Krausz Bernát módját kereste annak, hogy a khinezereket kiségitse bajukból, természetesen — jó pénzért.

Elment a khinai nagykövethez és ajánlotta szolgálatait. Elmondta a nagykövetnek, hogy csak úgy győzhetők le a japánok, ha a khinaiak is ellátják magukat jó löfegyverekkel, modern hadiszerekkel. Azonban nem ajánlotta a nagykövetnek, hogy khinaiak szerezzék be a fegyvereket, mert azokat a jó német üzletemberek rászedik és régi rossz fegyvereket adnak el nekik drága pénzért jó fegyver helyett. És a khinai nagykövet köröszkül is vitte, hogy Krausz Bernátot bízták meg a khinaiak részére fegyvert szállítani. Németország ép ez időtájtban látta el hadseregét új, jobb modernebb fegyverekkel; a régi ócska fegyvereket, a melyek már nem európai állam katonáihoz voltak méltók, potom áron elvesztegette. Krausz Bernát összevásárolta kompanistáival olcsó pénzen a német fegyvereket és eladta jó drágán a khinaiaknak.

pen nem csak a legszükségesebb ágyneműt mentesíti a végrehajtás alól, van helyes közélet is és okos előrelátással, bölcs körültekintéssel ezt kellene követni. Meg kellene határozni, mik azok a legszükségesebb házi-butorok, a melyek otthon fogalmával mintegy össze vonnak forrva s ezeket minden körülmények között mentesíteni kellene mindenféle végrehajtás alól. Egy családról sem lehet mondani, hogy berendezett otthona van, ha lakásán nincsen megfelelő számú nyoszolya, asztal, szék, szekrény s konyhájából hiányzik a legszükségesebb felszerelés.

Igaz, hogy van elég földhöz ragadt szegény ember, a ki a civilizált otthon fogalmához szükséges ilyen tárgyakkal sem rendelkezik, de aki nincs még a nyomornak ezen a legalsó fokán, azt nem szabad nekünk oda letaszitanunk s még kevésbé illik az államhatalomnak ilyesmihez segítő kezet nyújtani.

De ezen aztán tul sem szabad mennünk és nem szabad a drága zongorát, a dagadozó pamlagokat, a csiszolt velencei tükröket, a csipke függönyöket, a művészi képeket és szobrokat mentesíteni a végrehajtás alól csak azért, hogy a ragyogó lakással szélhámoskodhassék tovább az a kinek a szegény szabója, meg a suszterja hasztalan koptatja térdig a lábát a fizetetlen számlával, melyet lehetetlen behajtania a fényesen berendezett lakásában hivalkodó adósától.

Hirek.

Pécs, 1900. július 27.

Az elhagyottak.

— Éhes vagyok!

Egy fényesen kivilágított kávéház előtt két rongyos leánygyermek kuporodik a bejárat lépcsője előtt. A villamos ivilámpa erősen megvilágítja a két kopott, piszkos ruhájú, szőke leánykát. Egymáshoz simulva, halkan

Krausz Bernát vagyont szerzett, a japánok pedig alaposan elverték mindennek dacára a kínaiakon a port.

Krausz Bernát ekkor megválasztatta magát a berlini magyar egyesület elnökévé s jótékonyágáról országos hirre tett szert. Minden szűkölködő magyart bőkezűen segített ki bajából és minden jótékonyági célra nagyobb alapítványi összeggel járult.

Legutóbbi vállalata azonban szerencsétlen volt. Felcsapott színházi direktornak, megnyitotta a Belle Alliance Theatert, a melyen háromnegyed év alatt 180.000 márkát vesztett. Vállalkozása nem sikerült, felhagyott a színházigazgatással és lett ismét az a szerény újságíró, a ki azelőtt volt.

A kínaiaknak Krausz Bernát mindig kedvelt újságírója volt és a kínai nagykövetség magas subvencióval dotálta Krausz Bernát lapját, az „Ostasiatische Correspondenzet”. Ez volt a kínaiak hivatalos szócsöve a japán kínai háború alkalmával, Kisaou Tsau bérbevételekor és mindannyiszor ha a kínaiaknak Európa koncertjébe beleszólásuk volt. Krausz Bernát könyomatosa csakhamar nagy hirre tett szert, most azonban két évig, hogy a messzi keleten oly nagy békeség honolt, a lap ugyszólván csak néha néha jelent meg egy-egy kínai újdonsággal, vagy nem ép nagy politikai jelentőséggel bíró hirrel örvendeztetve meg a kelet iránt mindig annyira érdeklődő kíváncsi világot.

Ketteler német követet Pekingben a fa-

zokog a két apróság. Halvány, beesett arcukon a lassan pergő könnycsepp, mint harmat csillog a villamos lámpa erős fényénél. Cifra dákák, gavallér urak egymásnak adják a kilincset. És a leánykák remegve nyújtják ki apró kezeiket, könyes szemmel, halkan sutogják:

— Éhes vagyok!

Az emberek, a jómóduak, az előkelők, a cifra ruházatuak boszusan fordulnak el az alamizsnát kéregető gyermekektől.

A kávéházban huzza a cigány. A tüzes nóta hangos akkordjaiba pohárcsengés, vigkacagás, a vendégek zaja vegyül. A tányérozó cigány tálcájára hull a csengő ezüst péz, kékhasú bankó.

Éhes vagyok!

A két gyermek már hangosabban kér alamizsnát. Süket mindenki. De nem! Egy ur, ki az előbb ötöst dobott a cigánynak, az ajtóból dühösen visszafordul:

— Pincér, micso! a szemtelenség ez. Kergesse el ezt a két piszkos kölyköt;

Ejfélt után van. Az utcákon csak az ásitó rendőr sétál lassan föl s alá, míg végre megunja a sétálást és eltávozik valamelyik kocsmába. Egy kapu küszöbén a két leánygyermek egymást átölelve, összekuporodva alszik. Az egyiknek szája mozogni kezd, halk sutogással beszél álmában:

— Éhes vagyok!

A másik arcán mosolygás támad, majd e derű hirtelen eloszlik, s a kis apróság hangos zokogásra fakad.

Női alak közeledik a gyermekek felé. Világos ruhaderekán nagyon sok a piros díszítés, szintugy nyári szalmakalapján is. Az arca valaha szép lehetett, de most mar nyomadt és kendőzött. Bágyadt szemében hideg, száraz a tekintet.

Azok közé tartozik, akiknek csak keresztnevük van. Amint a kis porontyokhoz ér, megáll és valami sajátságos bánatos szánakozással tekint rájuk. Majd lehajol hozzájuk és megsimogatja szőke, kócos hajukat, maszatos kis orcájukat.

Ezzel sem elégszik meg, hanem becéző kedves szavakat intéz hozzájuk, miközben felemeli őket az utca járdájáról és a nagyobbikat kezénél vezeti, a kisebbet karjában viszi el magához, egy szűk melléktucában lévő lakására.

Ad nekik enni, inni és kacagó vidámsá-

natizált kínai csöcselék megölte, megtámadta az idegenek sorait, sőt mondhatni az egész világot lángba borította. Khina ellen gyűlölettel és boszút forralva fordult az egész világ és ez a kis történelmi epizód ismét Krausz Bernát malmára hajtotta a vizet. A berlini kínai nagykövetség hatalmas subvencióval a világ minden részébe szétszórja az »Ostasiatische Correspondenz« legújabb példányait, természetesen békéltető benne a hangulat és a legfrissebb kínai táviratok alapján jó pénzért azt hirdeti, hogy Khinában az idegenek biztonságban vannak, sőt ma holnap arra is el lehetünk készülve, hogy a derék Ostasiatische Correspondenz Kettelert is feltámasztja halottaiból.

S míg az Ostasiatische Correspondenz a békéltető híreket röpi világgá és el akarja hitetni Európával, hogy Khinában minden csendes, addig a Khinában tartózkodó idegeneket és ezek között első sorban nagy előszeretettel a németeket rakásra öldösi ugyanazon fegyverekkel, a melyeket a németek készítettek, a melyekkel azelőtt a német katonák a német hazát védelmezték.

Természetesen mar a németek is megbánták, hogy Khinát elláták a modern fegyvernemekkel, csak Krausz Bernát nem bánta meg, hogy közvetítette a fegyvereladást, mert hisz ez jól jövedelmező üzlet volt és ez üzlet alapján épült föl a jól dotált Ostasiatische Correspondenz, Khina szócsöve is.

Nagy színházi vállalkozása van Berlinben

gával, becéző szavaival megnyeri a kicsinyek bizalmát.

Mondd gyermekem: néni, szól a nagyobbik leánykához s ez bátran mondja utána, sőt még azt is hozzáteszi: kedves. Erre már féktelen kedve támad a nőnek és ugrálva, hízkelve öleli, csókolja a gyermeket.

Megmosdatja, megtisztítja őket szépen és mikor már annyira megbarátkoztak vele a gyermekek, hogy a divánon együtt hancároznak, a legszilajabb ugrálás közben egyszerre elszomorodik a szerencsétlen nő és nagy zokogással magához öleli a gyermeket, mintha valami nagyon fájdalmas érzés törne ki belőle.

Egy asztalfiókból kivész egy csomó ezüsttel vegyes rézpénzt, a megijedt kicsinyekhez siet vele, kezükbe nyomja és gyengéden kituszkolja őket az ajtón.

Becsukja maga után az ajtót és hangos zokogással a divánra veti magát.

Zokogásában benne van az elveszett élet keserősége, az elhagyatottság pinaszos fájdalma, a késői megbánás hiábavalósága.

Piros díszítésű ruhája összegyűrődik, felsütött haja felbomlik, de ő csak zokog kínos, csukló zokogással. . . .

Napirend 1900. július 28-án.

Naptár: szombat, július 28. — Róm. kath.: Ince. — Prot.: Ince. — Görög-kel. (július 15.) Citiak. — Zsidó: Ab 2. — Nap két 4 óra 35 perckor; nyugszik 7 óra 37 perckor. — Hold két reggel 5 óra 55 perckor; nyugszik 8 óra 51 perckor este.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő, és zivatarok várhatók.

— (Főispáni ebéd.) Br. Fejérváry Imre dr. főispán ma délelőtt, a megye utcában megvett Krasznay tele haz felavatása alkalmából ebédet adott, melyen Majorossy Imre polgármester, Dragonescu Dömjén pénzügyigazgató, Darócy Aladar főispáni titkár, Bolgár Kálmán anyakönyvi felügyelő s még számosan voltak jelen. Az ebéd — melyen a szeretetreméltó hazigazda és nejeire mondottak felköszöntőket — a legjobb kedélyhangulatban délutáni negy óráig tartott.

— (A Zsolnay szoborra) a pécsi kereskedelmi és iparkamarához érkezett adományokról VIII. kimutatás: A VII. kimutatás összege 890 kor 86 filler. Kaposvári kis- és

Ferency Józsefnek. Egyszerre három színházat igazgat, kettőt a német birodalmi fővárosban, egyet pedig Hamburgban. A berlini Central Theaterben különösen a Gésák színrehozatalával aratott nagy sikert s rakott félre busas pénzeket. Legújabbán a Theater des Westens is kibérelte, a hol folyton operetteket ad társulátával. Theater des Westens Berlin legújabb és legjobb színhaza, gyakran hallunk benne Wagner ciklusokat és kizárólag operát vagy operetteket adnak elő művészei. Ferencyben hatalmas vállalkozási szellem honol, ő nem elégedett meg azzal, hogy Berlin két nagy elősörangu színházat kibérelte, még Hamburgban is rendelkezik egy színház fölött. Ferency se nem színész, se nem író vagy művész, ő egyszerű, de leleményes magyar üzletember, a ki semmiből kezdte és ma három híres színház igazgatója.

A berlini Wintergarten Theater igazgatója, Baron Gyula, az idén ment nyugdíjba. Rövid pár év alatt két millió márká vagyonra tett szert és most a kamatokból él. Mikor pár évvel ezelőt Berlinbe jött, oly szegény volt, hogy mások tartották benne a lelket. Sem állása, sem pénze nem volt s ha mások nem segítették volna ki, akkor éhen halt volna. Sokáig nyomorgott a külföldön, míg végre jól jövedelmező vállalathoz, a Wintergarten Theaterhez, azaz a kontinens legelső-rangu varietéjéhez került, a hol csakhamar igazgatóvá lett. Ő emelte a Wintergarten Theater azon magas polcra, a melyen jelenleg áll,

melyre a sarkos rendőr kardot rántott és le akarja ütni. A kutya azonban kikerülte és visszafutott a Király-utcába s azon át le a felsővámház-utcába, hol egy házba beszaladt. Ott lakik a kutya gazdája, egy hentes s ott egyik kamrába futott be a kutya, melyet az esetről értesült rendőrség bezárattott. Azonban a kutya gazdája, megakarván bizonyosodni a kutya járásából, hogy veszett-e az, ismét kiengedte s az eb erre megugrott. Ujból a Király-utcába szaladt, de ott egy rendőr kardjával leütötte. Ekkorra azonban *összesen hat egyént harapott meg a dühös állat*, melynek hulláját kivitték a gyepmesteri telepre. Mivel nyolc kutyát is megharapott, ma a rendőrkapitányság elrendelte, hogy a *kutyák az udvarokban kötve tartandók s az utcára csak szájkosárral ellátva és pórázon vezetve engedhetők*. Az eb hulláját ma felboncolták Pajor Leo és Fehér József, városi állatorvosok, de azt nem találták feltétlenül gyanusnak. Nagyobb bizonyosság okáért Miksik Ákos, állami kerületi állatorvos is meg fogja vizsgálni az állat belső részeit, melyen ha legkisebb gyanus jelet is vesznek észre, a megharapott egyéneket felviszik Budapestre a Pasteur-intézetbe. Az eb Stocker János cipézt, özv. Fabiankovics Istvánét, Takács Józsefet, Meszes Imrénét, Greiner Lujzát és Markó Józsefet harapta meg, kik most orvosi gyógykezelés alatt állnak. A nyolc megmárt kutyát a rendőrség megfigyelés végett kiszállította a gyepmesteri telepre. Az egyik megmárt eb Tomcsányi Béla honvédszázados volt, melyet nyolc hónap óta dresszíroztak már s melyet tulajdonosa tegnap este agyonlővetett.

— **(Kaposvári katonák Pécsen.)** Holnap, szombaton reggel indul el Kaposváról a pécsi cs. és kir. 52 ik gyalogezred Kaposvár állomásozó első zászlóaljja Ibfára, hol tábori postaszolgálat gyakorlatokat tartanak. Ibfáról Pécsre jönnek a katonák, kik vasárnap reggel érkeznek Pécsre, hol az ezred Pécsen állomásozó zászlóaljainak tisztikara és a katonazenekar fogja várni az érkező zászlóaljot.

— **(A közigazgatási kormánybiztos Pécsen.)** A napokban megirtuk, hogy Ruffy Pál a közigazgatási tanfolyam kormánybiztosa Pécsre érkezik. Egy lapunk zárta után a vármegye főispánjához érkezett sürgöny szerint a kormánybiztos az akkor jelzett jövetelében gátolva volt. Ruffy Pál közigazgatási kormánybiztos a ma reggeli budapesti vonattal érkezett Pécsre, hol úgy br. Fejérváry Imre főispán, mint a vármegyei főjegyzővel, hosszabb tárgyalást folytatott a létesített s lapunkban már részletesen körülírt közigazgatási tanfolyam tárgyában.

— **(Hét éven aluli gyermekek hatósági gondozása.)** A hét éven aluli elhagyott gyermekek gondozásáról szóló belügyminiszteri szabályrendelet végrehajtása folyamán, az eddigi tapasztalatok szerint, két olyan nehézség merül fel, amelyek elhárításáról gondoskodni szükségessé vált. Az első nehézséget az okozta, hogy a miniszteri szabályrendelet értelmében ahhoz, hogy valamely talált gyermek elhagyottá legyen nyilvánítható, egyebek közt az is megkívántatott, hogy a közigazgatási hatóság előzetesen a gyermek illetőségének kipuhatólása és megállapítása iránt intézkedjen. Ez a rendelkezés az elhagyottá nyilvánítást s ezzel a gyermek végleges elhelyezését gyakran igen soká késleltette. A második nehézség abból származott, hogy a

szabályrendelet szerint az elhelyezést közvetítő intézetek kötelesek voltak minden hozzájuk behozott talált, vagy elhagyott hét éven alóli gyermeket azonnal ápolásba venni s csak annak megtörténte után tette folyamatba a közigazgatási hatóság a gyermek elhagyatottságának megállapítására szükséges eljárást. Ennek az illető intézetre nézve az a hátránya van, hogy az esetben, ha a közigazgatási hatóság által folyamatba vett eljárás során az ápolás alá vett gyermek nem bizonyul elhagyottnak s ápolása az országos betegápolási alaptól nem fedezhető, az intézet az esetleg hosszabb időre terjedő időközi ápolás költségeit könnyen elveszti. E nehézségek orvoslására most a belügyminiszterium rendeletet bocsájtott ki, mely szerint a szabályrendeletnek azt a részét, mely a közigazgatási hatóság feladatává teszi, hogy a gyermek illetőségének kipuhatólása és megállapítása iránt az elhagyottá nyilvánítás előtt intézkedjen, hatályon kívül helyeztetik. A szabályrendeletnek másik nehézségeket okozó része akként módosítottik, hogy a gyermekek gondozását közvetítő intézetek: a Fehérkereszti Országos Lelcház és fiókjai, továbbá a »Budapesti Országos Első Gyermekekmenhely-egylet« és telepei a hozzájuk behozott hét éven aluli gyermekek közül csak a következőket tartoznak azonnal ápolás alá venni: a) a törvénytelen csecsemőket, b) a köz- vagy magánhelyeken elhagyatva talált, szoros értelemben vett lelenceket s végül c) azokat, akiknek elhagyott voltát az elsőfokú közigazgatási hatóság legalább ideiglenes érvényű igazolvánnyal bizonyítja.

— **(Halál az utcán.)** A buza-térnek az állatvásárra eső részén tegnap este hét óra tájban egy ember hirtelen összeesett. Mire a nép körülfogta és orvosért szaladtak, már meg is halt a mezitlab, egyszerű gunyában levő ember. A rendőrség részéről Tolnai Vilmos dr. tisztiorvos ment ki, Rangha János ügyeletes rendőrőrmester kíséretében, a helyszínére, hol azonban csak a beállott halált konstatálhatták s megállapították, hogy az illető Kovács József, lothárdi illetőségű napszámos. A holttestet kiszállították a budaikülvárosi temető hullaházába, hol ma felboncolták s konstatálták, hogy hirtelen halálát szívszélhűdés okozta.

— **(Elveszett kutya.)** Tegnap este, kint »Abbaziában« egy tisztataju, nagy dandog elveszett. A netáni megtaláló kéretik, hogy azt jelentse be a rendőrségen, hol a kutya gazdájának lakcíme megtudható.

— **(Feldőlt petroleum-lámpa.)** Könnyen végzetessé válhatott baleset történt a napokban Bissén, mely balesetnek az áldozat saját vigyázatlansága volt az oka. Az történt ugyanis, hogy Fazekas István odavaló lakos a falu korcsmájában mulatott, honnan berugva ment haza. Első dolga persze az volt, hogy lámpát gyújtson, de a meggyújtott lámpa csakhamar kialudni készült, mert nem volt benne kőolaj. Fazekas István maga berugott fejével nem igen gondolta meg a dolgot, hanem az égő bélel egyútt kicsavarta a lámpa fejét s úgy akart petroleumot önteni a lámpába, melynek égő belétől csakhamar tüzet fogott a kőolaj, a lámpa feldőlt s az égő petroleum végigömlött a berugott ember ruháján, ki mint valami eleven faklya, rohant ki jajveszékelve az udvarra, hol aztán a szomszédoknak sikerült a tűzhaláltól megmenteni a berugott embert, ki azonban így is — mint saját vigyázatlanságának áldozata — eléggé

súlyos égési sebeket szenvedett, melyekkel most lakásán ápolják.

— **(Az ügykezelés egyszerűsítése a miniszteriumokban.)** Mindenfelől azt halljuk, hogy most az egyik, majd a másik miniszteriumban rendelték el, hogy az ügykezelés egyszerűsítették, az egyes hivataloknak egymással való érintkezése megkönnyítették. Ugy látszik azonban, hogy ez az egyszerűsítés mind csak arra irányul, hogy a miniszteriumban legyen kevesebb a dolog s hogy ez a könnyítés az alantasabb hivatalok munkáját megnehezíti, arra valószínűleg nem gondolnak odafönt. Ezt látjuk a kereskedelemügyi miniszternek egyik legújabb rendeletéből, a mely szerint, amint értesülünk, azok a felterjesztések, a melyek eddig felzet nélkül is jők voltak, ezután felzettel is ellátandók lesznek, még pedig nem elégséges, hogy itt pusztán a számszámra történjék hivatkozás, vagy »a benti ügyben« stb. szokásos kifejezés használtassék, hanem formális kivonatban, az egész felterjesztés ismertetve legyen. De a miniszterium azért nem tesz rubrumot a leirataira ezután sem, mert hát csak a miniszteriumokban sok a dolog, az alsóbb hivatalokban órák hosszat elböngészhet ezután is a kezelőszemélyzet, míg az előaktakat összeszedheti. Hát ilyen a hivatali kezelés egyszerűsítése!

— **(A szegény ember butora.)** A szegény ember butorának a törvény tekintetbe fogja venni nem csak az anyagi, hanem a valódi, a nagyobb értékét, a melyet praetium affectionisnak nevez a tudomány. A szív és a humanizmus diadala az az újítás, a mely az új végrehajtási törvénnyel fog bevonulni a jogéletbe, hogy tudniillik a butorokat nem lehet majd végrehajtás útján lefoglálni. Az ütött kopott holmikat tehát, a melyekkeze a szegény ember otthonának minden buja és bánata hozzáfűződik, nem fogják elköttyavetyélni. A családi élet és az otthon tisztelte van ebben a rendelkezésben. Szébb ha ezt hisszük, mint a rideg megokolást, hogy az új rend a sok haszontalan igénypör zaklató munkájától akarja megszabadítani a hatóságokat.

— **(Szökött katona.)** Girscher Ede siklósi illetőségű legény, kit két évvel ezelőtt soroztak be a Pécsen állomásozott 44-ik gyalogezredhez, a napokban Budapesten ezredétől megszökött. A szökött katonát — ki időközben káplári rangot nyert — most körözik.

— **(Magyar iparosok Párisban.)** Hegedűs Sándor, kereskedelmi miniszter, mint annak idején megirtuk, kétszáz iparost küld Párisba, a világiállítas tanulmányozására. Az iparosok, a kiket az ország minden részéből válogattak össze, köztük a pécsiek is, augusztus 5-én (vasárnap) indulnak különvonaton Budapestről Párisba. Vezetőjük a kereskedelmi miniszter megbízásából Vigh Albert, országos iparoktatási főigazgató lesz, a kinek a vezérlete alatt behatóan fogják tanulmányozni az egyes szakosztályokat. A párisi magyar kormánybiztosság, valamint a francia iparkamara ünnepélyesen fogadja a magyar iparosokat.

— **(Az emlékfak megóvása.)** A földmívelésügyi miniszter az emlékezetes fak megóvása dolgában valamennyi kincstári erdőhatóságnak, erdőrendezőségnek, (állami) erdőhivatalnak, erdőőri szakiskolának, a beszercei erdőigazgatóságnak és a bányászati-erdészeti igazgatóságnak a következő rende-

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársonylágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratóriumában: **BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. szám.**

letet adta ki: »Valamint az elmúlt időkben ránk maradt régi történelmi, művelődéstörténelmi és művészeti emlékeknek a lehetőség szerinti főtartása már általános érvényre jutott közöhhajítás, melynek megvalósítása érdekében maga az állam is tevékeny részt vesz; épp oly kívánatos, hogy hazánk mulandó természeti szépségeinek megóvására és főtartására is lehetőség szerint közreműködjünk. Ehhez képest kerületében a boldogult királyné Ő Felsége emlékére ültetett emlékfákat, valamint oly fákat és facsoportokat, melyekhez szájhagyomány fűződik, vagy melyek igen nagy koruknál, rendkívüli nagyságuknál, vagy rendestől eltérő formájuknál fogva kiválnak, továbbá egyes tájképek szépségét emelő faegyedeket, avagy földrajzi elterjedésükkel és fekvésükkel fogva azon a vidéken ritka s érdekes fapédányokat vagy facsoportokat főtartani, megerősíteni és állandóan megjelölni kívánván, utasítom, hogy a kerületében előforduló ily megóvásra és főtartásra érdemes fákról és facsoportokról szerezzen megfelelő módon kellő tájékozást s azokról az előfordulási hely megjelölésével tegyen nekem ez év végéig részletes jelentést, egyúttal javaslatot tévén arra nézve is, hogy milyen módon lehet azokat főtartani, megőrizni és mily megjelöléssel ellátni. Az ilyen emlékezetes es nevezetes fákról esetleg rendelkezésére levő rajzok vagy fényképek szintén bemutatandók.

— **(Don Juan és a kapanyél.)**

Biró Józsefné, kákicsi lakosnő, ama asszonyok közé tartozik, kikről falun azok a bizonyos vénasszonyok, kik bölcsőjüktől a sirukig szemmel tartják a falusi leányokat, azt szokták mondani: »helyre egy menyecske.« Nos és hát ennek a helyre menyecskének volt, illetve van egy ura, akiről azt szokták azok a bizonyos falusi vénasszonyok mondani: »kár az asszony az embernek«; tudniillik Biró József

gazda mindennel törődött, csak éppen a feleségével nem. Az elhanyagolt menyecskére aztán szemet vetett a szomszédja, *Fürtös István* s így nem csoda, hogy csakhamar bizalmas viszony fejlődött ki a Don Juan hajlamu szomszéd és a menyecske között. — A napokban — egy holdvilágos estén — míg a gazda odabent aludt, az udvaron találkozott egymással a szerelmes pár s javában váltotta a tüzezebbnél tüzezebb csókokat, midőn a házőrző kutya, hirtelen idegen szagot érezve, ugatni kezdett. — A többit tán el sem kell mondanunk. — Az ugatásra felébredt a gazda s gyorsabban, mint kényelemszerető voltától várható volt, kint termett az udvaron s meglepve a szerelmeseket, egy a kezébe akadt kapanyéllal alaposan elrakta az udvariót. A dolog folytatása a közeljövőben lesz a kir. járásbíró előtt, hol a megvert udvarló becsületsértés és könnyű testisértés miatt emelt panaszt a menyecske férje ellen.

— **(Meglopott cigány.)** Érdekes, tipikus cigányalak járt ma a pécsi járási főszolgabírói hivatalban. Teljes tudatában panaszos voltanak, a cigányoknál ritka büszke öntudattal düllesztette ki mellét s nekilátott a panasznak:

— Én Kolompár József vagyok — mondta — ákitől az a gázsemler Sárközi Pál elloptá a *duyhát*. Kérem a tekintetes urákat, büntessék meg ázt s huncut cigányt.

S mintha ő legalább is földesur lenne, olyan megvetéssel vágta oda a »cigány«-t s aztán várta a választ. Jegyzőkönyvet vettek fel vele, melynek alapján nyomozást indítanak Sárközi Pál ellen, ki a panaszostól egy állítólag hatvan korona értékű dunnát lopott. Kolompár pedig felemelt fejjel, büszkén távozott azzal a megnyugtató tudattal, hogy egyszer nem ő rajta verték el a port!

— **(A picézés áldozata.)** Mint értesülünk, Dárdán a napokban egy nyolcéves kis fiúnak majdnem halálát okozta saját vigyázatlansága. Akként történt a dolog, hogy *Vörös József*, drávai gátőr, nyolcéves kis fia kiment a tolyam partjára picézni, midőn a pice zsinórján erős rángást vett észre; a feletti gyermekes örömben, hogy halat fogott, hirtelen a pice zsinórját akarta elkapni s közben beleszédült a vízbe, mely még a part mentén is rohamos s így magával ragadta a kis fiút. A hullámokkal küzdő gyermek kétségbeesett segélykiáltásaira aztán előrohant a közelben lakó gátőr, ki megdöbbenés nélkül vetette magát a folyamba fia után, kit sikerült kimentenie a biztos halál körmei közül.

— **(Meglopott pincér.)** *Krachtuss* Péter pécsi, jelenleg foglalkozás nélküli pincér, panaszt emelt ma délelőtt a rendőrségnél, hogy Mór-utcai lakásáról a tegnapi nap folyamán valaki duplafedelű ezüstóráját, láncsal együtt ellopta. A tettest most keresi a rendőrség.

— **(Mikor a cigány mulat.)** Viszló község határában a napokban egy cigány karaván telepedett le, melynek alighanem jó »keresete« volt, mert estefelé már a cigánytrupp jó része bent mulatott, duhajkodott a csárdában s a mi fő, készpénzzel fizettek. Másnap reggel a gazda azonban arra a kellemetlen felfedezésre jutott, hogy pincéjét feltörték s abból két bödön zsirt, egy oldal szalonnát s többféle élelmiszert loptak el. Miután reggelre már hire sem volt a falu határában a cigányoknak, valószínű, hogy ők követték el a lopást s mulatozás közben végezték el a szükséges tereptanulmányokat. A cigányokat most keresik.

— **(Katonai próba vonatbeszállás.)** A pécsi 19-ik honvéddalozozred és a pécsi 8-ik honvéddalozozred a *Sopronba* összpontosított többi ezredekkel jövő hó ha-

felé, de ez hátrahúzódott s főlegyenesedett, mint a kigyó, mikor az erdő fűvében hirtelen rálépnék.

Wassiljevics Kusma merően nézett a szemébe.

— Beh tövises vagy! — szólalt meg végre. No, se baj! . . . Isten veled!

Kolibri gondolkozni kezdett s újra közeledett a hadnaghoz . . .

Ekkor egyszerre három tompa kopogás hallatszott valahol a házban. Kolibri kacagott, csaknem nyertett örömben.

— Ma nem . . . holnap — igen, holnap! Jer el holnap ismét.

— Három órakor?

— Hét órakor . . . este.

— De Emilia? . . .

— Emilia . . . nem lesz itthon.

— Azt hiszed? No, jól van hát. De legalább holnap megmondod nekem . . .

— Mi-it?

(Kolibrinek az arca, valahányszor kérdezett, mindig gyermekies kifejezést öltött.)

— Megmondod nekem, miért rejtőzködtél előttem oly sokáig.

— Jól van. Holnap, mindent megtudsz holnap.

— No, aztán meg ne feledkezzél erről . . . Majd egy kis ajándékot is hozok neked.

— Nem . . . nem szükséges!

— Miért nem? . . . Hiszen, úgy látom, örömet szívesen magadat . . .

— Nem szükséges! Ez . . . ez . . . ez . . .

— Kérem, kérem . . . De ha szabad tennem egy megjegyzést: hogy lehet kegyed Emiliának a nővére? . . . Hiszen egyáltalában nem hasonlít hozzá?

— Nem . . . nem nővére . . . unokahuga vagyok. De ime fogja e virágot . . . szép virág . . . jó illatu.

S öve mellől fehér orgonavirágot vont elő, megszagolva, egy ágacska leszakított belőle s átadta az egészet a hadnagynak.

— Nem kíván egy kis nyaláncságot? . . . Nagyon jó, Konstantinápolyból . . . Szorbet!

Kolibri egy kis szekrényből csinos aranyozott szelencét vett elő, mely vörös selyem szövetbe volt takarva, aztán egy kis ezüstkanalat, vízzel telt, köszörült kristálypalackot s hasonló poharat.

— Ime, itt a szorbet, uram! . . . Tessék! Valóban kitűnő. Én majd dalolok önnek valamit . . . Daloljak? A leány fölvette a gitárt.

— Kegyed dalol is? — kérdezte Wassiljevics Kusma — miközben a valóban finom szorbetből egy kanállal megízlelt.

— Természetesen!

A leány hátravetette sörényét, oldalt hajtotta fejét s elkezdett játszani, miközben szemét ujjairól és a hurokról nem vette le. Aztán dalolt oly kellemes alt-hangon, melyet alig lehetett tőle várni; azonban dala a hadnagy füleiben kissé vadul hangzott.

— Ejh, te kis cicám! — gondolta magában a hadnagy.

A leány egy mélabus dalt énekelt. Nem orosz dal volt ez s Wassiljevics Kusma még azt sem sejtette, mi-

todikán katonai próba vonatbeszámot tart. A pécsi 8 ik honvédszázados részéről nincs élelmezési tiszt, Majorossy főhadnagy megy Sopronba, honnan katonáink augusztus hó tizennegyedikén térnek vissza.

— (Erősebb a betegségnél.)

Igen érdekes hírt tudat velünk Landauer J. ur Szentéről, s mi sietve közöljük, hogy buzdító és bátorító például szolgáljon azoknak, kik mint Landauer úr, ily rettenetesen fájdalmas bajban szenvednek. A gyomorbajok igazán sajnálatra méltók, mert kevés betegség van, mely olyan óriási fájdalmat okoz, ezen kívül még az erkölcsi életre is károsan hat. A gyomor fájdalom elveszi az étvágyat és a rendetlen emésztés, a mely súlyosan nehezedik a gyomorra, a vérkeringést zavarja, fuldoklást, heves főfájást és gyakran bélgyulladást okoz. Az általános gyöngeség oly mértékben vesz erőt a betegem, hogy ha a vér valami módon nem találja meg régi ellenálló képességét, komoly bajok állhatnak be. Landauer ur megtalálta a gyógyszert, mely borzasztó gyomorbajából gyógyította. Williams doktor Pink-pilulái, melyek a legtökéletesebben gyógyítják a gyomor és bélbajokat, a vérszegénységet, a sárgaságot, neurasténiát, reumát, neki teljes gyógyulást nyújtottak.

— A pink-pilulákat használtam s egészségem annyira helyreállt, hogy nem hagy kívánni valót. A legborzasztóbb gyomorbajban szenvedtem, de ez a gyógyszer erősebb volt a rajtam uralkodó bajnál. A használat idejének arányában folytonos javulást éreztem s meg vagyok győződve, hogy a hideg fürdők, melyeket a gyógyulás idejére ajánlottak, szintén nagyban hozzájárultak gyógyulásomhoz. Ha valaha bajom visszatérne, rögtön a Pink-pilulákhoz fordulnék. Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főrak-

tárban Török József gyógyszerésznél. Budapest, Király utca 12. doboza 1 forint 75 krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

Tanügy.

)(Adományok tanügyi célokra. Csak nem régen történt, hogy Brázay Kálmán, orsz. gyűlési képviselő, 2000 koronát adományozott a pécsi járási szegénysorsu tanulók ruházatára. És most újból tett tanügyi célból adományokat Udvard község (mely új iskolát és tanítói lakot építtetett 1200 korona költségen) új iskolai felszerelési költségeire 50 koronát küldött le a szalántai jegyzőhöz kézbesítés végett. Pogány község róm. kath. felekezeti iskolája részére, harmoniumra küldött 20 koronát és ugyanezen község ág. evang. legszegényebb felekezeti iskolája részére szintén harmoniumra küldött 50 koronát.

)(Tanítóválasztás. Keszűben, a halálzás folytán megürült kántortanítói állásra az iskolaszék Kulcsár János kerületi esperes elnöke alatt egyhangulag Somsich Sándor ózdi tanítót választotta meg.

)(Véglegesítés. A b.-somogyi ev. ref. egyházmegye Fazekas Sándor csurgói ev. ref. főgimnáziumi helyettes tanárt, miután megszerzett oklevelét bemutatta, rendes tanárként megerősítette és állásában véglegesítette.

Művészet, irodalom.

○ A népvándorlás kora. (Irtta: Dr. Borovszky Samu. A »Nagy Képes Világtörténet« IV. kötete. — Franklin-Révai. 1900. Ára díszkötésben 8 frt.) A népvándorlás korát fedő homály még mindig nincs egészen felderítve. Pedig nagyon fontos ez a kor, fontosabb, mint általán gondolni szokták. Erről a szép és érdekes, mesés és komoly, homá-

lyos és fényes korszakról szóló jeles művel ajándékozta meg a magyar közönséget dr. Borovszky Samu, a jónévű történész és kiváló stílusista, kit a népvándorlás korára vonatkozó régebbi búvarlataiért a magyar tudományos Akadémia is tagjai sorába választott. Most nemcsak tudományának, hanem művészi érzékének is jelét adta, mikor e komoly, tudós munkát oly szépen írta meg, hogy olvasása valóban élvezet. A nagybecsű könyv terjedelmre is, az illusztrációk számára is fölülmulja a Nagy Képes Világtörténet eddig megjelent köteteit. A szövegekben kívül vagy 100 nagy külön melléklet szaporítja a roppant gazdag illusztráció-tartalmat, s azonfelül tizenkét gyönyörű színes kép, melyek a legnevezetesebb mecsetek, bizanci mozaikok, kodexek és miniature-ok legszebbjeit mutatják be hű képben. A képeknél is különösen meg kell említenünk az erős magyar szempontot. A kötet a »Nagy Képes Világtörténet« IV. kötete. Az egész munka 12 kötetre van tervezve, így a most megjelent kötettel egyharmada már a közönség kezében van. A nagy munkát megrendelhetni a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Intézet Budapest, VIII., Üllői út 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben, részlefizetésre is. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt.

○ A pécsi szintársulat. Mit mi már megirtunk akkor, midőn Tiszay Dezső váratlan halála gyászba borította a pécsi Tháliát, azt ma a pécsi szintársulat részéről hivatalosan is megerősítik. A társulat Tiszayné igazgatása alatt továbbra is együtt marad. Művezető Nádasy József titkár lesz; szakrendezők Németh János, Rajz Ödön és Szacsavay Sándor lesznek. Az igazgatóság felkéri a társulat tagjait, hogy tartózkodási helyüket közöljék a társulat titkárával (Budapest, Metropole-szálloda.)

féle nyelven dalolt Kolibri. Eszótagok: »csa—csa« gyakran elfordultak s minden versnek a végén hosszan, elnyújtva ismételte: »Sindamar«, »Sindamar« — s más efféle.

Azután a tenyerébe hajtotta a fejét a leány, nagyot sóhajtott és leeresztette térdére a gitárt.

— Szép volt-e? — kérdezte. — Daloljak-e még többet is?

— Kérem — válaszolá Wassiljevics Kusma. — De miért mutat kegyed oly szomorú arcot? . . . Nem parancsol egy kevés szorbetet?

— Nem . . . csak tessék . . . én még valami vidámabbat akarok dalolni.

S Kolibri új dalt kezdett tánc-ütem szerint, ismét idegen nyelven. Barna ujjai villámgyorsan futkostak a hurokon, mint a pókok. S ezuttal e tisztán csengő felkiáltással végezte: Ganda vagy Gassal, dobogott apró sarkaival a talajon s vadul forgatta villogó szemét.

XVI.

Wassiljevics Kusma úgy ült ott, mint a kábult. A fej szédült. Mindez oly váratlanul jött . . . és aztán ez az illat! . . . ezek a gyertyák világos nappal . . . a vanília-szorbet!

És ime, Kolibri mindinkább közeledik hozzá; haja ragyog és suhog s oly hőséget áraszt magából . . . És aztán ez a buskomor arc . . . Valóságos russalka*) —

*) Hableány, az orosz mitológiában.

gondolta Wassiljevics Kusma. Olyan különös, kellemetlen érzés lepte meg.

— Szivecském — szólta a hadnagy — mondd csak, hogy támadt benned a gondolat, hogy engem ma szobácskádba vezess?

— Ön fiatal és szép . . . nagyon szép . . . Ilyeneket szeretek én.

— Ugy: tehát ezért! De mit mond majd ehhez Emília? Ő irt nekem s nemsokára itthon lesz.

— Ne szóljon ön neki semmit . . . semmit! Oh, az baj lenne! Ő megölné engem.

Wassiljevics Kusma nevetett.

— Hát olyan gonosz indulatu ő?

Kolibri több ízben bólintott fejével igent.

— De Fritschené asszonynak sem kell mit se szólni. Semmit, semmit!

A leányka könnyedén a homlokára ütött az ujjával.

— Megértetted e, tiszt?

Wassiljevics Kusma redőbe vonta homlokát.

— Más szóval: a dolognak titokban kell maradni, ugy-e?

— Bizonyynal.

— Ám legyen: egyetlen szóval sem említem e találkozásunkat. Azonban, e hallgatagságomért adhatnál legalább egy csókot.

— Nem . . . később . . . ha eltávozol.

— Mily bohóság!

Wassiljevics Kusma újra kinyújtotta karját a leány

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1900. július 27. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 762.4 (emelk.)

Hőmérsék = 23.0 °C.

, maximuma: 19.6 °C

, minimuma 30.5 °C.

Párányomás: 70.0 mm.

Relatív nedvesség: 0.

Felhőzet: NW;

Szélirány s erő: ○

Csapadék 24 órai: ○

Hőemelkedés várható.

Dr. Czirer.

Törvénykezés.

§ **Megszűnt csőd.** A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Stercfinder R.* szálantai bej. kereskedő ellen nyitott csődöt vagyonhiányából megszüntette.

§ **A megszökött földbirtokos váltói.** Tavaly nagy föltűnést keltett *Döry József* tolnamegyei nagybirtokosnak az eltűnése. Döry az ország legelőkelőbb gentry családjai egyikének tagja s gazdag ember hírében is állott. Cakhamar kitűnt, hogy a megszökött földbirtokos nagymennyiségű váltót hamisított és ezért kellett menekülnie — amint azóta kitudódott — Amerikába. Dörynek itthon hagyott nejét kétszeresen sujtotta férjének tette, mert ez felesége nevére is mintegy 100,000 forintnyi hamisítást követelt el. A dolgot, noha már pörözték a váltókat, Döry hosszú ideig tudta leplezni és pedig akként, hogy a törvényszéknek a váltókon aláírt neje részere szóló számos végzéseit ő vette át s így tett később a végrehajtást elrendelő végzésekkel is. A bírósági határozatokat sorra átve te, de feleségének nem is szolt azokról. Mikor Döry megszökött, az ügyek már az arverés stádiumába jutottak és Döryné igazolással élt, arra hivatkozva, hogy neki tudomása se volt a hamis váltókról s még a pörökről sem hallott. Ép ezért nem támadhatta meg „kifogásokkal” a somnás váltó végzéseket. Döryné ellenvételeit nem méltányolta sem a törvényszék, sem a királyi tabla, — de a kuria kimondta most, hogy a Döryné ingatlanaira elrendelt végrehajtások érvénytelenek, miután a bírósági határozatok neki nem kézbesítettek s így nem is volt abban a helyzetben, hogy azok ellen jogorvoslattal éljen.

§ **Hűtlen cseléd.** *Balogh Ignác*, pécsi lakosnak *Kuki Éva*, a mai bünyői főtárgyalás vádlottja, cseléde volt és pedig hűtlen cseléde. Szolgálati ideje alatt apránként majd ötven forint értékű összeget — különböző tárgyakban — lopott gazdájától, ki bepanaszolta ezért. Minthogy azonban magánpanaszos a főtárgyaláson nem jelent meg, a kir. törvényszék megszüntette *Kuki Éva* ellen az eljárást.

§ **A posztkisztlit lovaj újabb tettei.** *Csombor Imre* budapesti üllői-uti vendéglős közel 10 éven keresztül titkolta, hogy ő lopta el a negyedmilliót tartalmazó posztkisztlit, Mikor aztán kiderült a régi bűne s a lopott vagyont elkobozták, *Csombor Imre*nek új megélhetési módot kellett keresnie. Egy ideig reklámból tengette magát, később pedig ráadta magát a bűnre. *Horváth István* mészárosal, *Rikker Mihály* molnár- és *Schnitzer József* halászszal szövetségbe egy csalóbandát alakítottak. Eljárási módszerük ez volt: hiszékeny, együgyű parasztembereket azzal ámítottak el, hogy hamis pénzt nagy mennyiségben adnak kevés valódi pénzért. *Schmidt Gothard* tolnai paraszttól így módon csapták be 500 frt erejéig. Felhívták Budapestre s itt elvezették *Horváth*hoz, a kit mint nagyságos Kisfaludy Tivadar urat mutattak be neki. Alighogy leolvasta a hiszékeny tolnai paraszt az 500 frtot, megjelent a detektív *Csombor Imre* személyében s lefoglalta a pénzt. A

banda tagjai természetesen szétrebbentek s *Schmidt Gothard* örült, hogy elmenekülhetett. A budapesti büntetőtörvényszék mind a négy cinkost 2—2 évi börtönre ítélte csalás bűntettéért. A tabla ezt az ítéletet helybenhagyta, de a kir. kuria fölmentette őket, mert az elkövetett cselekmény magánvádra lévén üldözendő, ennek hiányában a vádlottakat fel kellett menteni.

§ **Hamis vád.** *Almasics Cvetko* sombereki lakos és társai két váltót — 1300 frt erejéig — hamisítottak s a mohácsi takarékpénztárnál — *Nikolics* testvérenek nevére hamisítván, fel is vették az özszeget. A dolog annak idején küldt s *Almasics Cvetko* 3 évi börtönbüntetést kapott, melyet még most is ül. E bűnyű kapcsán *Almasics* vallotta, hogy *Barko Antal* csendőrszervezőtől kapta e két váltót, melyeket *Lovassy Adolf* hamisított. Ez állítása valótlannak bizonyulván, mert *Makay József* a maga terhére elismerte a hamisítást, a nevezettek *Almasics* ellen hamis vád miatt emeltek vádat s nem is hiába, mert ma a kir. törvényszék egy évi börtönre ítélte.

Séta a világ körül.

Pécs, július hó 27.

— **Bolondok városa.** Franciaország a boldog tulajdonosa egy indo-kinai városkának, mely a lakosait tekintve, egyedüli a maga nemében. A város neve *Ban-Kenne* és mintegy 350 család lakja, melyek mind szerényen élnek és gyarapodnak. Nagyon nehéz közéjük jutni, mert a látogatóknak részben vagy egészen bolondnak kell lennie, vagyis, mint a benszülöttek mondják, pipop kell, hogy legyen. A bolondság azonban náluk nem betegség, hanem inkább átok verés. Ha a kerületben valaki feltűnő viseletet tanusít, a szomszédjai állítanak ki róla bizonyítványt, hogy mennyire van hatalmában egy gonosz szellemnek, azaz mennyire pipop. A szanalomra méltó teremtést ugyanis, legyen az férfi, nő, avagy gyermek, kinos ceremóniának vetik alá, melyet százakra rugó nézőközönség előtt hajtanak végre a *Namgume-folyó* partján. Egy benszülött pap összekötözi az áldozat kezét-lábát s aztán minden kiabálás és jajveszékélés dacára bedobják a magával tehetetlen embert a folyóba. A népnek az az erős meggyőződése ugyanis, hogy a tiszta víz deríti ki legjobban, hogy „pipop”-e az illető, vagy nem. Ha tényleg gonosz szellem hatalmában van, alámerül a folyó fenekére s ott marad, míg ki nem huzzák. Aztán eltre keltik s hivatalosan átadják a bolondok városának. Ha nem „pipop”, felbukik a vízből, aztán ezt is kimentik és szabadon bocsájtják. — *Ban-Kenne* városa különben valósgos kis paradicsom, s a lakosai szívük vágya szerint hódolhatnak bolond ötleteiknek. Egymással békében vannak, szeretnek, házasodnak és gyermekeket nemzenek, a kik rendszerint még bolondabbak, mint szülőik voltak. A város egyetlen lakosát sem bocsájtják el többé mint „gyógyultat”. Ők „pipop”-ok maradnak élük végéig.

— **A tenger fenekén járó hajó.**

Az *Argonauta* tenger alatt járó hajó feltalálója, *Lake kapitány* a minap tizenhárom vendége tiszteletére érdekes lakomat adott. A társaság, mint *New-Yorkból* jelentik, *Bridgeportban* beszállt az *Argonautába*, a mely azután több angol mértföldnyi utat tett meg mélyen a tenger színe alatt. Messzi a parttól, harmincöt láb mélységben megállott a hajó, mire föltalálták az ebédet, a mely az utolsó falatig a tenger alatt járó hajón készült. A vendégek jól érezték magukat, csak néhány kapott a víz alatt kis fejtájást. Az *Argonauta* főadata az, hogy éppen úgy lehessen vele a víz színén, mint a víz alatt járnai, azon kívül pedig a tenger fenekén csúszni, hogy hajóromokat és elsüllyedt tárgyakat megtaláljanak.

Épen ezért nagyon erős váza van, hogy ellen tudjon állni a mélységben a víz nyomásának. A víz fenekén szükséges levegőt tartókban viszi magával az *Argonauta*. Ha víz színén megy, csavar, ha víz alatt megy, harminc ló erejű gázmotor hajtja. Azonkívül két kereke is van, a melyeken lenn a tenger fenekén halad és hatalmas elektromos reflektorokkal keresi a hajóromokat. Ha a hajót a víz alá akarják sülyeszteni, akkor a fenekén levő tartókat megtöltik vízzel, ha pedig azt akarják, hogy feljőjön, kiszivattyúzzák a vizet. A hajón van egy több tonna súlyú köllonc, ha ezt lekapcsolják, a hajó magasba szökik. A mikor *Lake kapitány* bűvárai a mélységben dolgoznak: telefon köti össze őket a hajóval.

— **Egy temetetlen király.** Nem is ismeretes, hogy az elhunyt XII. *Alfonz* spanyol király még nincs eltemetve, hanem csak be van balzsamozva s halotti lepellel leborítva az *Escorial* egyik légmentesen elzárt boltzatában fekszik egy marványlapon. Egy 1700. óta élő szokás miatt történik az. A halott mindaddig megmarad mostani helyzetében, a míg a mostani király egyszer meg nem hal. Akkor aztán eltemetik nagy pompával a halott királyt.

— **Fogorvos lovak számára.**

Tudvalevő, hogy sehol a világon a fogászat nem áll oly magas „művészi” nivón, mint Amerikában, hol most már olyan fogorvosok is vannak, kik kizárólag a lovak fogainak ápolásával foglalkoznak. És ezek az amerikai ló-fogorvosok rendkívül ügyesen végzik dolgukat. Mindeniknek van egy hatalmas táskája, a mely a lovak fogainak kihuzására, plombirozására és egyéb műtétek végrehajtására szükséges instrumentumokat tartalmazza. Ezek a „doktorok” játszva és fájdalom nélkül huznak ki egy-egy hatalmas lófogot, a nélkül, hogy valaki segédkezne nekik az állat szájának kinyitásában, vagy fölpeckelésében. És — mint levelezőnk írja, — a páciensek teljes bizalommal viseltetnek fogorvosaik iránt (Vajjon milyen a fogketéjük?) De Amerika nem áll páratlanul ezen a téren. Efféle speciálisták — a kik azonban kizárólag versenylovak fogaival foglalkoznak — vannak Franciaországban is. Különösen Normandiában. Szóval maoholnap már az ajándékllovak fogáról szolo közmondás is teljesen lejárja magát. És az ember joggal felsőhajthat: — Már nincsenek többé vén lovak! . . .

Közigazdaság.**Milyen a termés?**

Pécs, 1900. július 27.

Az aratást már nagyrészt betejezték. Az eddigi próbacséplésekből itelve, az eredmény nem biztató. Az idei termés — szemben a múlt évi eredménynyel — jelentékenyen kevesebb lesz, nemcsak mennyiségre nézve, hanem gyengébb minőségre is; áll pedig ez az állapot úgy az őszi, mint a tavaszi kalaszokra, általában és csaknem az egész országra.

A buza. A gazdasági tudósítók jelentései szerint a termés rendkívül különböző és sok helyen nagy csaldást mutat fel. Az átlagok országszerte különböző úgy mennyiségileg, mint minőségileg. Van közép és jó közép termésű átlagok szerint olyan hely, illetve község, a hol csak kis közepszerű az eredmény. Az aratás a felsőbb, illetve magasabb hegyi vidékeket kivéve, nagyobbára már az egész országban megtörtént. A buza cséplése és behordása folyamatban van. Az összes remélhető buzatermés, föltéve, hogy az időjárás — már kárt nem okozand, 36.85 millió métermázsára tehető. A remélt összes termés, tehát viszonyítva a múlt évi eredményhez, mintegy 1,600.000 métermázsával kisebb, a mennyiben a múlt évben 38.45 millió métermázsára volt az összes eredmény.

A rozs aratása is nagyobbára befejeztett, kivéve a hegyi vidékeket a hol még folyik az aratás, a behordás és cséplés gyenge közép eredménnyel folyamatban van. A rozs minősége több helyen szintén romlott az utóbbi időben, mennyiségre nézve vesztett ez a termés leginkább a rekkenő hőség miatt, mely sok helyen a magvakat részben, vagy egészben is megszorította. A július 7-iki vihar és az azt követő hosszantartó esőzés jelentékeny kárt okozott. Elemi csapásoktól nem szenvedett területeken a rozs tűrhető és jó. Remélni lehet mintegy 10-40 millió métermázsát, tavaly közel 12 millió métermázsára rosz termett — a különbség tehát, szemben a múlt évvel körülbelül 1,600.000 métermázsára.

Az őszi árpát learatták és nagyobbára kielégítő eredménnyel elcsépelelték.

A tavaszi árpa aratása folyamatban van; az eredmény a többnyire várakozáson alul maradt; részben mennyiségre és részben minőségre nézve is. Néhol a termés sem minőségre, sem mennyiségre nem felel meg a hozzáfűzött reményeknek. A hőség és az ezt megelőző vihar és esőzés jelentékeny károkat okozott. — Az összesen remélhető árpatermést 11-47 millió mmázsára teszik; a múlt évben termett 13-41 millió mmázsára, tehát közel 2 millió métermázsával több, mint a folyó évben.

A zabvetések néhol javultak ugyan az esőzésekre, másutt azonban a rekkenő hőség következtében, habár csak kisebb mértékben is, hanyatlottak. A zab aratása folyamatban van, néhol el is készültek ezzel a munkával. Próbacséplés azonban még nem történt. A termés úgy mennyiségre, mint minőségre nézve a múlt évi átlagon alul marad.

A várható összes termés körülbelül 10-32 millió métermázsára körül lesz. Tavaly 11-79 millió métermázsára termett; kisebb lesz tehát a termés mintegy 1-47 millió métermázsával.

□ **Gazdasági tudósítás.** A somogyi Lengyeltóti és környékén az aratás már nagyrészt megtörtént; a cséplések e héten kezdettek meg; próbacséplések ugyan már történtek, melynek eredménye jó közepesnek mondható, úgy minőségre mint mennyiségre. A kukorica igen jól csövedzik, nagyon jó termést helyez kilátásba; a burgonya is

jól fog fizetni. Gyümölcs nagyon kevés lesz; alma, körte, szilva közepes mennyiségben; kajszin barack semmi.

□ **A szőlők állása Dunántul.** Tartós esőzések miatt 2%-os Aschenbrandt féle oldattal permeteztek a szőlősgazdák igen jó eredménnyel. A szőlők igen jól állanak és kecsgetető terméskilátást nyújtanak, különösen Baranyamegyében. Az áprilisi fagyok tettek ugyan kárt, de alapos kezeléssel helyreállították a hiányokat. Tavaly Zala- és Baranyamegyékben nagy pusztításokat tett az oidium, melyet az idén sikerült a kénpor-permetezéssel nagyrészt ellensúlyozni.

TÁVIRATOK.

— **A columbiai forradalom.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) New-Yorkból írják, hogy Colonban a felkelők a kormány csapatait megtámadták. A felkelők közül ötszáz elesett. Kingstovot a felkelők bombázzák. A panamai felkelők megtámadták magukat.

— **Brunkalánének kegyelmeit kérnek.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Brunkaláné híres ügyében Eötvös Károly és dr. Friedmann Bernát védőkegyelmi kérvényt adtak meg.

— **A khinai háború.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Párisban a francia hivatalos lap rendeletet tesz közzé, mely megtiltja a fegyvereknek és lőszereknek Kínába szállítását.

Londonban a khinai követ átadta az angol kormányak közbenjárási kérelmét.

A „Daily Express” jelenti, hogy Hsiauiban, Sanghaitól északra, két angol hittérítő feleségét megölték.

A „Daily Telegraph” szerint egy japán csapat nagy győzelmet aratott.

— **Szenzációs eltűnés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Városszerte szenzációt keltett Budapesten, hogy Schwáb Antal százezrekkal bíró vendéglős, kit a

margitszigeti szanatoriumban tartottak, eltűnt. Beszélnek, hogy megszökött; mások szerint felakasztotta magát; ismét mások szerint megölték s most eltitkolják.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

4013. sz.

Tkvi. 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mahovecz Károlyné szül. Vidákovics Julia végrehajtható Mahovecz Jusztina végrehajthatást szenvedő elleni 20 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbírószék területén lévő, és a pécsi kir. város határában fekvő s a pécsi 3137. sz. betétben felvett I. 2852/7. hrsz. ingatlan végrehajthatást szenvedőt illető 1/3 ód részére 1458 korona becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 13-ik napján d. e. 10 órakor Pécsen, a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 145 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, 1900. évi április hó 13-ik napján. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrác

kir. tvszéki bíró.

Ezen rovat alatti hirdetések ára
10 szóig 40 fillér, — minden
további szó 4 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

KISHIRDETÉSEK elfogadtatnak a kiadóhivatalban és az elárúsító helyeken.

Lapunk egyes számai kaphatók és kishirdetések elfogadtatnak a következő helyeken:

Breisach Aranka,
(tőzsde, Irgalmasok-utca 2. sz.)

Grosz József,
(tőzsde, Jókai-tér.)

Gyimóthy Gyula,
(fűszerkereskedés, Vásár-tér sarkán.)

Habler Anna,
(tőzsde, Pécsi Takarékpénztár átellen.)

Herdlein-féle tőzsde,
(Király-u. Lyceum-templom átellen.)

Kugler József,
(fűszerkereskedő, Makár-utca)

Léhner Béla,
(fűszerkereskedés, Korona-vendéglő.)

Molnár János,
(fűszerkereskedés, Király-utca.)

Rözge István,
(fűszerkereskedés, Bátor és Klimó-u. sark.)

Sipos János,
(fűszerkereskedés, Pálya-utca.)

Özv. Tausz Vilmosné,
(dohánytőzsde, Király-utca 1. sz.)

Legszebb névjegyek, meghívók és egyéb nyomtatványok Taizs József könyvnyomdájában kaphatók.

Ugyanott **írószerek és papírok** nagy választékban raktáron tartatnak.

Borecet kitűnő minőségben kapható **Teleki Zsigmondnál** Pécsen.

Keresek használt borsajtót 2-3 hektolitereset. Dr. **Toldi Béla** ügyvéd Pécs.

Nagy könyves-almárium megvételeire kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Vasalt boltajtó, használt, 15 frtért eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Bármely perctől kezdve kiadó az Árpád-utca 31. sz. alatt egy földszintes, egy szoba, konyhából álló utcai lakás.

Meyer-Lexikon, II-ik kiadás, 20 kötet, teljesen jó állapotban, jutányosan eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Duplex petroleum lámpák — gázvilágítás bevezetése miatt — olcsó áron eladók. Cím a kiadóhivatalban.

Cserépkályhák, régi alakuak, olcsó áron eladók. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz.